

**Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma 2025–
2035, Lohkot 4, 5, 6 ja 8**

4/2025

© Espoon kaupunki 2025

Laatija:	Harri Ruokojärvi, kaupunkitekniikan keskus Luonnonhoitoyksikkö
Ohjausryhmä:	Tiina Peippo, kaupunkitekniikan keskus Luonnonhoitoyksikkö Katrín Aia, Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus, Luonto- ja ympäristötieto palveluyksikkö Gestrin Trygve, Kulttuurin tulosityksikkö, Kaupunginmuseo Ari Hiltunen, Kaupunkitekniikan keskus, Viherkunnossapito Jyrki Vaittinen, kaupunkitekniikan keskus Luonnonhoitoyksikkö Petri Forsman, Liikunnan ja urheilun tulosityksikkö, Elinvoiman tulosalue Elina Inkiläinen, kaupunkisuunnittelukeskus, Asema- ja yleiskaavoitus ja liikennesuunnittelu Kristina Rocha, Kaupunkitekniikan keskus, Suunnittelu/viheralueet Tanja Hämäläinen, Kaupunkisuunnittelukeskus, Asema- ja yleiskaavoitus ja liikennesuunnittelu
Kannen kuva:	Oittaa, Harri Ruokojärvi
Raportin valokuvat:	Harri Ruokojärvi, Tiina Peippo
Taustakartat:	Espoon kaupunki, MML

Sisällys

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet	2
Suunnitelmarajaus	3
Lähtöaineisto	7
Ennakkokuviointi	7
Suunnittelualan kaavoitus.....	7
PEFC-metsäsertifikaatti.....	8
Maastoinventointi	0
Kasvupaikat ja puustotiedot	0
Maaperä.....	4
Lahopuusto	0
Arvokkaat elinympäristöt.....	1
METSO-luokitus	1
Metsälakikohteet ja luonnonsuojelulain luontotyytit	2
Arvokkaat luontokohteet	4
Liito-orava.....	6
Ekologiset yhteydet	8
Viheralueiden kunnossapitoluokitukset suunnittelualueella	0
Maisema	1
Kulttuuriympäristöt ja muinaisjäännökset.....	1
Toimenpide-ehdotukset	3
Ehdotetut hakkuu- ja hoitotyöehdotukset	5
Vuorovaikutus	12
Asukaskysely.....	12
Metsäkävelyt	13

Asukastilaisuus.....	13
Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet.....	16
Lähteet 17	
Liitteet 21	
Liite 1 Suunnittelualue ja luonnonhoitokuviot.....	21
Liite 2 Kasvupaikkatyyppi ja kehitysluokat	21
Liite 3 Pääpuulaji.....	21
Liite 4 METSO- ja metsälakikohteet.....	21
Liite 5 Luonnonhoitokuvioiden kunnossapitoluokitus	21
Liite 6 Metsänhoitotyöt	21
Liite 7 Hakkuut.....	21
Liite 8 Pohjois-Espoon Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma lohkot 4, 5, 6 ja 8: kuviokortit	21
Liite 9 Maisematyölupalausunto Luonnonhoitokuviot ja kunnossapitoluokat.....	21

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelman tavoitteiden rungon muodostavat Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli. Toimintamallin mukaiset Espoon niittyjen ja metsien hoidon tavoitteet ovat:

- Metsät tuottavat monipuolisia ekosysteemipalveluita.
- Metsissä elävän lajiston monimuotoisuutta suojellaan.
- Vahvistetaan metsien kykyä kestää kasvuolosuhteiden muutoksia.
- Arvokkaita maisemia hoidetaan niiden ominaispiirteitä vahvistaen.
- Asukkaat ja sidosryhmät voivat vaikuttaa metsien ja niittyjen hoidon prosesseihin.

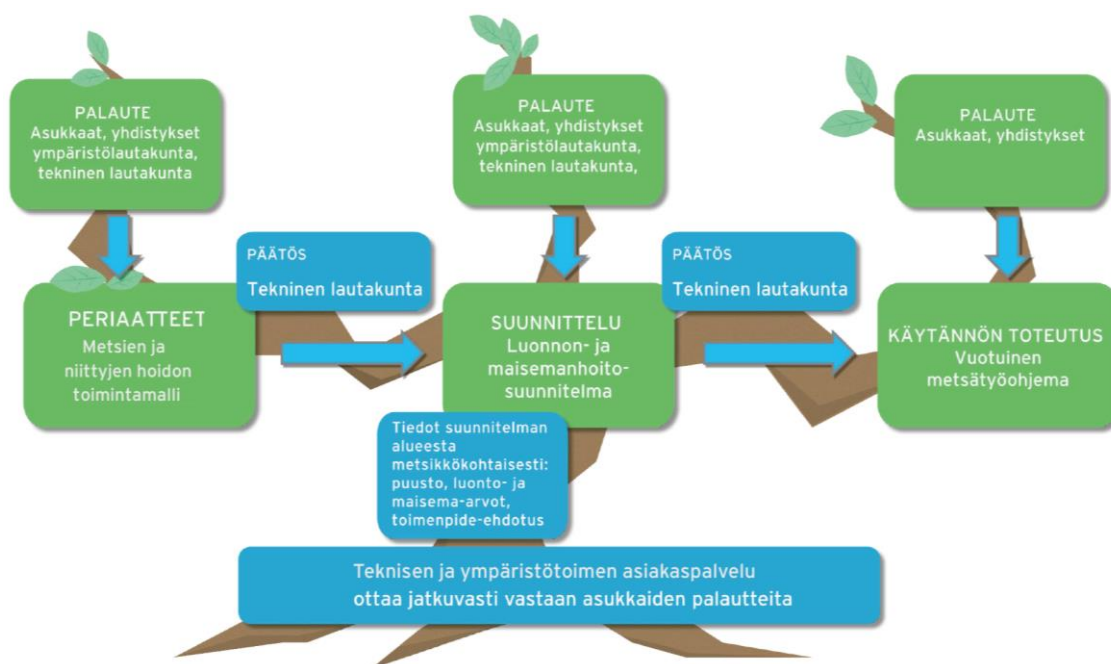
Muita ohjausryhmässä esille nousseita työlle asetettuja tavoitteita ja lähtökohtia olivat:

- Suojelualueiden reuna-alueiden huomiointi.
- Liito-oravien elinehtojen tukeminen.
- Luonnon monimuotoisuudelle tärkeiden kohteiden vaaliminen.
- Valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden.
- Asemakaavamääräysten, nykyisten ja hyväksynnässä olevien huomiointi.
- Meneillään olevien kaavaprosessien huomiointi.
- Kirjanpainajatuhojen kartoitus.
- Muinaismuistojen säästäminen.
- Vuorovaikutuksen mahdollistaminen.

"Taajamametsien hoitoa suunniteltaessa on otettava huomioon laajempia kokonaisuuksia, kuten vesistöjen rantavyöhykkeet, suuret yhtenäiset metsäiset alueet, ulkoilureittiverkoston varret tai maankäytön muutosalueiden tulevat viheralueet ja ympärille jäävät metsät. Laajat kokonaisuudet muodostuvat pienemmistä luonnonhoitokuvioista, jotka rajataan alueen ominaispiirteiden, kuten puuston rakenteen, kasvupaikan, luontaisten maastonmuotojen ja maaperän ominaisuuksien mukaan. Suunnitellut hoitotoimet pyritään ajoittamaan oikein ja mitoittamaan kasvupaikalle sopivaksi, jotta taajamametsien jatkuvuus ja elinvoimaisuus varmistetaan myös tulevaisuudessa.

Hoitotoimilla pyritään metsien pitkäikäisyyteen, jatkuvapeitteisyyteen, monilajisuuteen sekä vältetään suuria muutoksia maisemassa." (Hamberg ym, 2012)

Maisematyölupaa haetaan, kun suunnitelmaan kirjatut hoitotoimet aletaan toteuttaa vuosittaisessa metsätyöohjelmassa. Suunnitelman maisematyölupalausunto on liitteenä numero 9, josta selviää, mitkä kohteet tarvitsevat rakennuslainmukaisen maisematyöluvan.

Kuva 1. Suunnittelu on keskeisessä osassa Espoon metsien ja niittyjen hoidon prosessia. (Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli).

Suunnitelmarajaus

Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat ovat alueittain laadittuja Espoon kaupungin omistamien viheralueiden hoidon suunnitelmia. Suunnitelmaan kuuluvia viheralueita ovat metsät ja niityt, jotka on rajattu ominaispiirteiden mukaan luonnonhoitokuvioiksi ja koottu suunnitelman kuvioluetteloon. Suunnitelman yksittäiset kuviot sisältävät metsiköiden ja niittyjen perustiedot, ominaispiirteet, nykytilan kuvauksen sekä kuviokohtaiset toimenpideohjeet seuraavalle kymmenvuotisjaksolle.

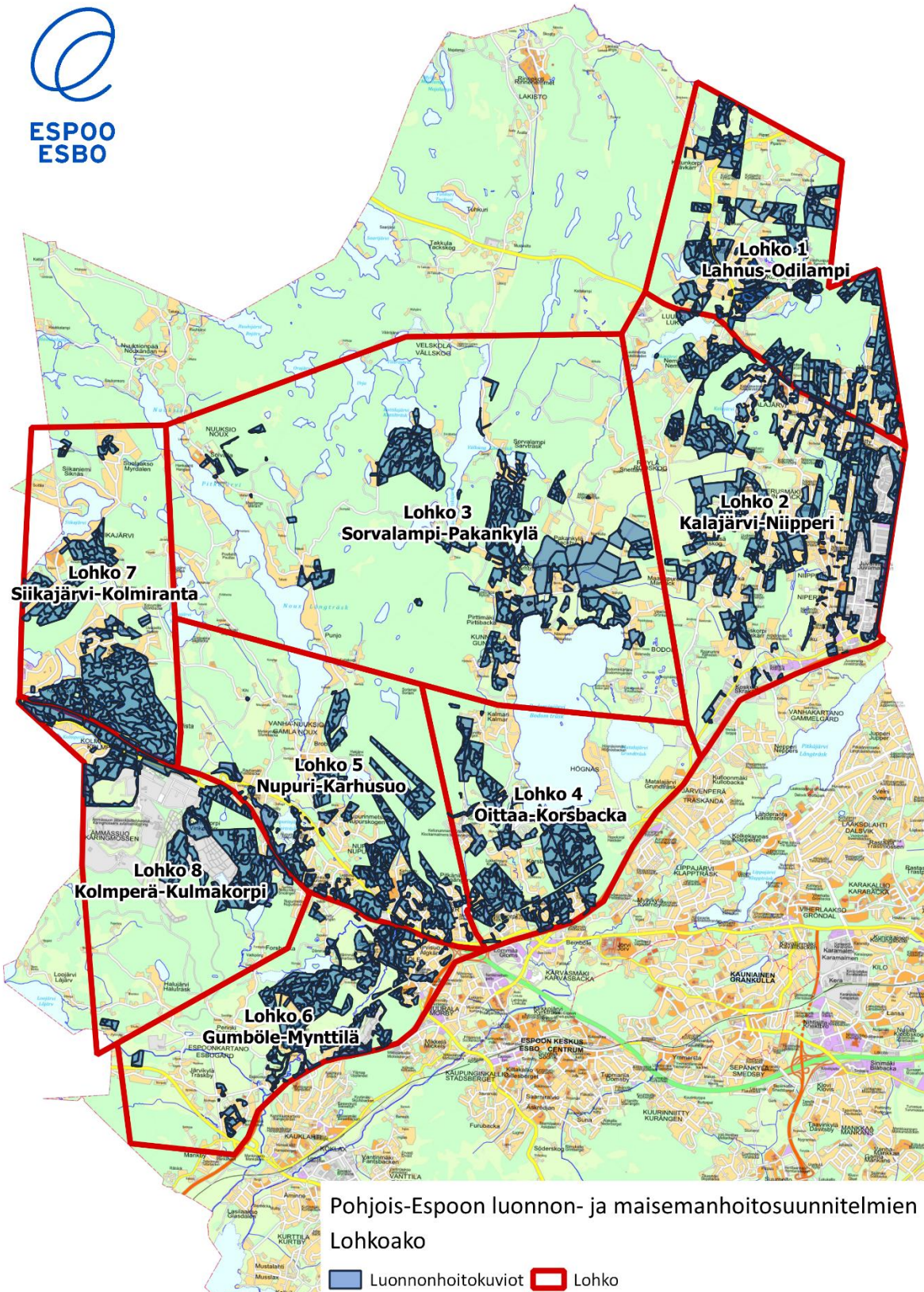

Tässä Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa käsitellään lohkoja 4; Oittaa-Korsbacka, 5; Nupuri-Karhusuo, 6; Gumböle-Mynttilä 8; Kolmeperä-Kulmakorpi. Lohko ovat (kuva 2) on osa suurempaa Pohjois-Espoon suunnittelualuetta (kuva 1), joka suunnitellaan lohkoittain itsenäisesti pinta-alan rajaamiseksi. Suunnittelualue rajautuu etelässä Kehä III:een. Suunnittelualueiden lohkot sijoittuvat Oittaaan, Karhusuon, Kulmakorven, Kolmperän Gumbölen ja Mynttilän asuinalueille. Suunnittelualueella suurimmat yhtenäiset metsä alueet ovat Oittaaanmetsä, Högaberget ja Mustapuro-Takapellon alueet.

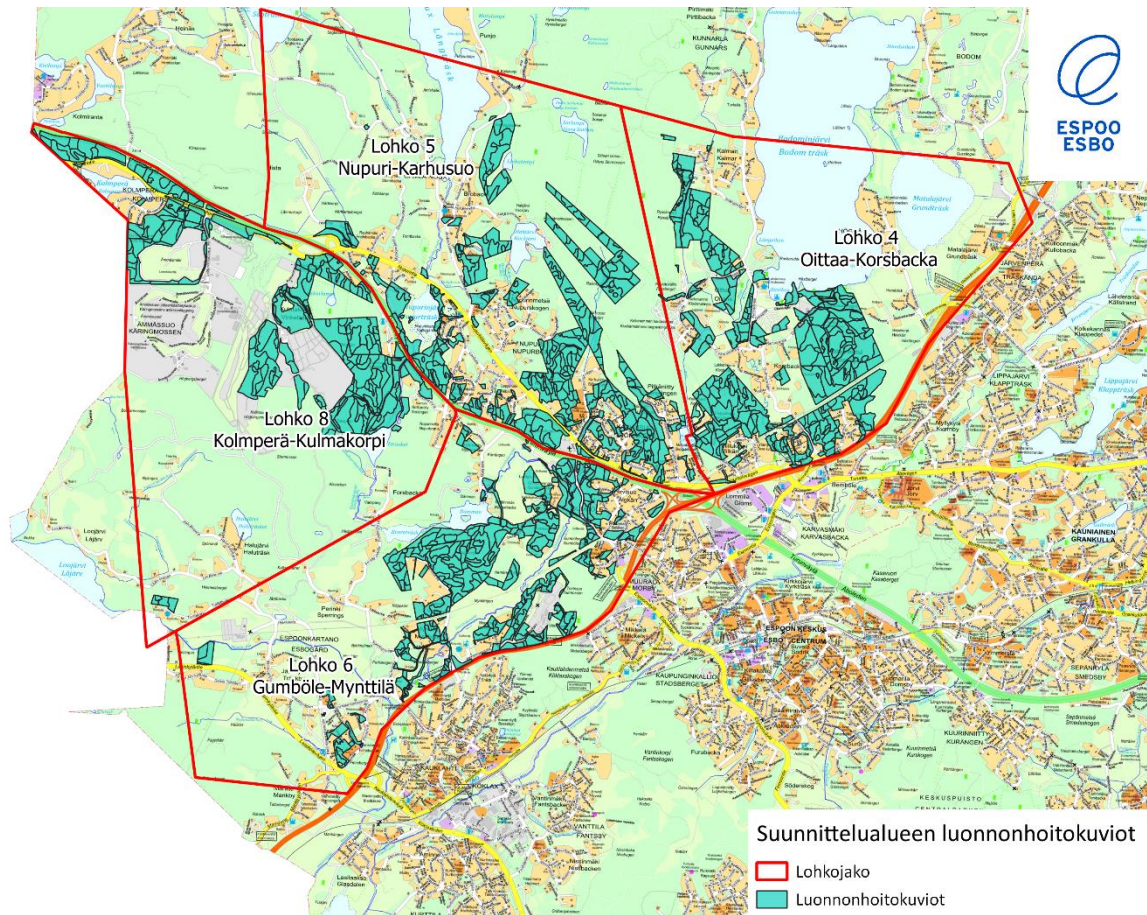
Kaupungin omistuksessa olevat luonnonsuojelualueet tai suojelualueiksi suunnitellut eivät ole suunnitelmassa mukana. Suunnitelman teon aikana Oittaaan datakeskuksen rakennustyöt ovat käynnissä ja työmaata ympäröivät kuviot on jätetty pois suunnitelmasta, Ne lisätään seuraavaan suunnitelmaan, kun datakeskuksen työmaa valmistuu.

Kaupungin vuokraamat pelto- tai metsäalueet ovat mukana suunnitelmassa ja tieto vuokrauksen alaisuudesta on merkitty kuviotietoihin. Yhteensä suunnittelualueen pinta-ala on ≈ 1042 hehtaaria (ha) ja luonnonkuvioita on yhteensä 1067 kuviota.

Suunnitelmaan kuuluvat kuviot on numeroitu alueittain suunnittelualueella luvuilla 101–782. Kuvioluettelosta puuttuu juoksevasta kuvionumeroinnista joitain numeroita, sillä suunnittelualueella oli kuvioita, jotka eivät sisälly luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman piiriin kuten vuokrapeltoja tai luonnonsuojelualueita ja näitä kuvioita ei ole merkitty kuvioluetteloon tai teemakarttoihin. Tarkemmat kuvionumerot löytyvät suunnitelman kuviokorteista liitteestä 8.

Kuva 2. Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien lohkojako.

Kuva 3. Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemahoitosuunnitelman lohkojen 4, 5 ja 8 luonnonhoitokuviot.

Lähtöaineisto

Espoon kaupungin luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien lähtöaineistot pohjautuvat laajaan olemassa olevaan tausta-aineistoon, ja suunnitelmia koostettaessa otetaan huomioon tiedot suunnittelualueen luontoarvoista, maisemakohteista, maankäytöstä ja kulttuuriympäristöistä. Keskeisiä lähtöaineistoja ovat olleet olemassa olevat tiedot suunnittelualueen luonto- ja kulttuuriarvoista, alueen yleiskaava. Tärkeää taustatietoa työhön toivat myös Espoon kaupungin paikkatietoaineistot.

Ennakkokuviointi

Ennakkokuviointi piirrettiin ilmakuvia ja muita kartta-aineistoja hyödyntäen keväällä 2024 ja niille kirjattiin tiedossa olevia lähtöaineiston tietoja muun muassa luontoarvoista, kulttuuriympäristöistä, muinaisjäännöksistä, maaperästä sekä kaavoituksesta. Niiden rajaukset tarkastettiin kuviokäynneillä maastoinventoinnin aikana kesällä ja alkusyksyllä 2024

Ennakkokuvioinnin aikana lohkojen luonnonhoitokuviot jaettiin palstoihin. Palstat rajautuvat eri maanmerkkeihin, esimerkiksi teihin. Jokainen lohkon palsta sai eri satanumeron ja juoksevan numeroinnin. Suunnittelualueen luonnonhoitokuvioiden numerot on merkitty kartalle liitteeseen 1, Suunnittelualue ja luonnonhoitokuviot.

Suunnittelualueen kaavoitus

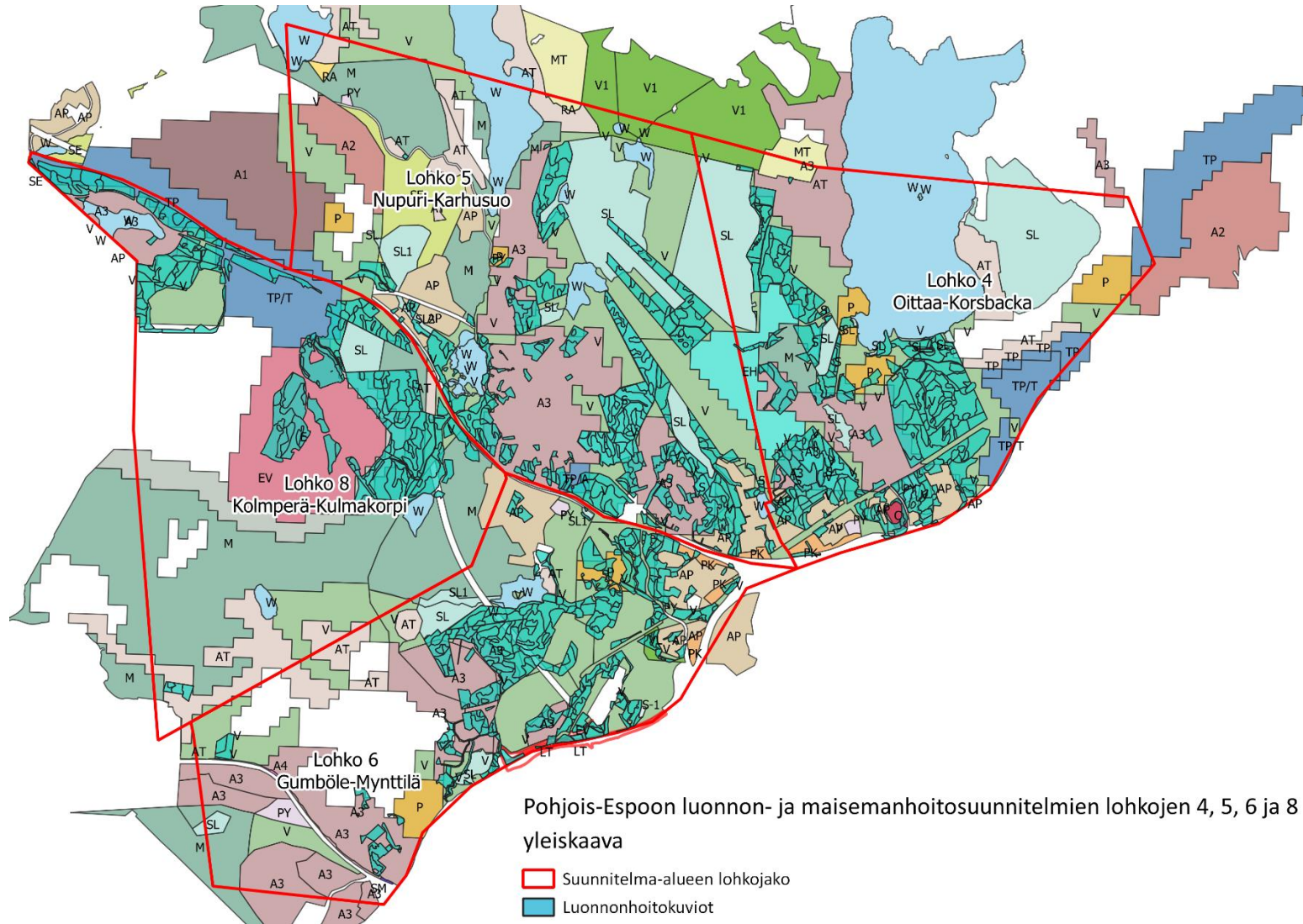
Suunnittelualue kuuluu uudistettuun Espoon Pohjois- ja keskiosien yleiskaavaan, joka sai lainvoiman vuoden 2024 maaliskuussa (Espoo 2024).

Suunnittelualueella on osittain voimassa asemakaavaa ja aluetta tullaan asemakaavoittamaan tulevaisuudessa lisää. Suunnittelua alueelle on mm. kaavoitettu metsä- ja viheralueita, asuinalueita ja suojelualueita. Asemakaavoitutuille kuvioille on merkitty kaavoitusmerkintä kuviotietoihin. Suunnittelualueen yleis- ja asemakaavat on esitetty kuvissa 4 ja 5.

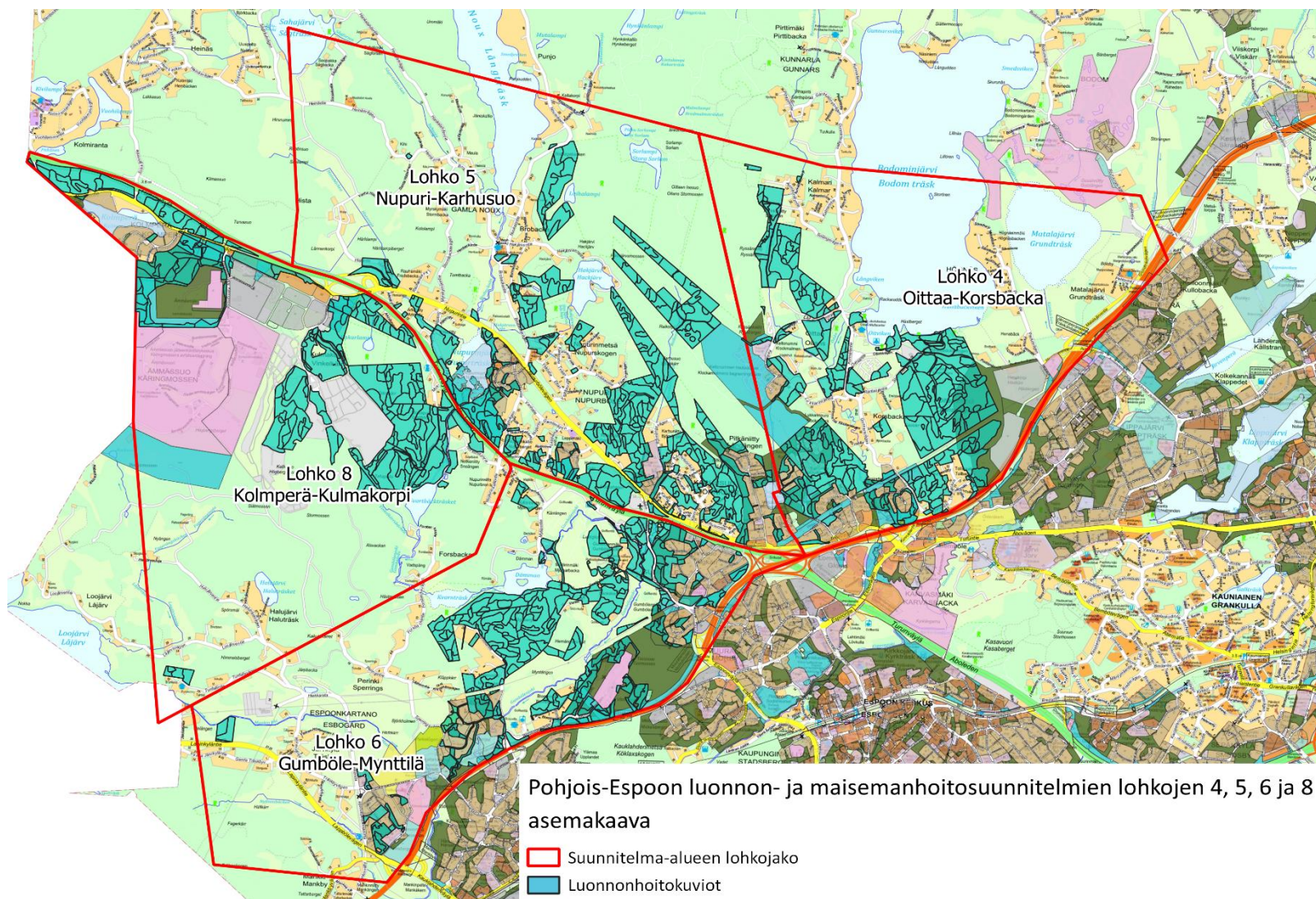

PEFC-metsäsertifikaatti

Espoon metsät ovat PEFC-sertifioituja (Programme for the Forest Certification) alueellisen ryhmäsertifioinnin myötä. Metsäsertifioinnilla valvotaan, että metsiä hoidetaan kestävästi metsäluonnon monimuotoisuutta sekä kulttuuri- ja virkistysarvoja säilyttäen ja sosiaaliset tekijät huomioiden. Sertifiointi asettaa metsien hoidolle lukuisia vaatimuksia ja vaatimusten täyttymistä valvotaan vuosittain riippumattomien sertifiointiyritysten kautta. Metsiin liittyvä lainsäädäntö luo perustan, jonka päälle metsäsertifioinnin vaatimukset on luotu täydentämään hyvän metsänhoidon toteutumista. (Metsäsertifiointi, pefc.fi/metsanomistajalle/sertifiointi/)

Kuva 4. Suunnittelualueen voimassa oleva yleiskaava. Kuva: Espoon kaupungin karttapalvelu.

Kuva 4. Suunnitelma-alueen asemakaavoitus. Espoo.fi

Maastoinventointi

Suunnitelman maastotyöt tehtiin kesällä/syksyllä 2024 ennakkokuvioinnin jälkeen. Maastotöissä inventoitiin jokaiselle luonnonhoitokuviolle puusto, kasvupaikkatiedot, maaperä, lahoppuusto, arvokkaat elinympäristöt- ja luontokohteet, sekä maaston kuluneisuus. Näiden pohjalta määriteltiin Espoon kaupungin metsien ja niittyjen hoidon toimenpiteet seuraavalle suunnittelukaudelle 2025–2035.

Kuva 5. Kuva maastoinventoinnista relaskoopilla. Kuva: Tiina Peippo.

Kasvupaikat ja puustotiedot

Suunnittelualue sijaitsee hemiboreaalisella ilmastovyöhykkeellä eli tammivyöhykkeellä, mikä on kasvukaudeltaan mantereen paras menestymisvyöhyke. Lempeä ilmasto mahdollistaa monien muualta Suomessa puuttuvien jalopuiden kuten tammen luontaisen esiintymisen suunnittelualueella. (Kersalo & Pirinen, 2009). Paikallisilmastoa säätelee merellinen suurilmasto, vallitsevat tuulensuunnat ovat lounaasta ja etelästä.

Metsämaa jaetaan puuntuotoskyvyn mukaan seuraavasti:

- Metsämaa: puuston kasvu yli 1 kuutiometri vuodessa hehtaarille ($1\text{m}^3/\text{ha/a}$).
- Kitumaa: puuston kasvu alle 1, mutta yli 0,1 kuutiometriä vuodessa hehtaarille.
- Joutomaa: puuston kasvu alle 0,1 kuutiometriä vuodessa hehtaarille.

Suunnittelualueen luonnonhoitokuvioiden pinta-ala on yhteensä 1042 hehtaaria (ha), josta metsämaata on 927 hehtaaria. Tästä suoalueita on 52,4 hehtaaria. Kitu- ja joutomaata alueella on yhteensä 100,4 hehtaaria, joista kalliomaan ja hietikon kasvupaikkoja 84,2 hehtaaria (Taulukko 1.)

Metsämaan kasvupaikoista 1,1 % on lehtoja. Lehtomaisia kankaita on 16,0%, tuoreita kankaita 49,9 %, kuivahkoja kankaita 16,0 % kuivia kankaita 6,0 %. Karukkokankaita 0,2 %:tia metsämaan kasvupaikoista. Kallio ja hietikko sekä muita kitu-/joutomaita 10,8 % Metsämaan pinta-alasta. Metsämaan kasvupaikoista noin 5,7 % on suota. (Taulukko 2.)

Suunnittelualueesta merkittävä osa sijaitsee rehevimmillä kasvupaikoilla ja puusto on pääosin varttunutta ja vanhaa, keski-ikä ollessa 85 vuotta. Hyvien kasvuolosuhteiden ja valtaosaltaan kookkaan puuston kehitysluokkiin ehtineenvanhemman puuston vuoksi keskimääräinen tilavuus on tämän takia korkea 222 kuutiometriä hehtaarilla koko metsämaa huomioiden. (Taulukko 2.). Kuvioiden kasvupaikkatyypit ja kehitysluokat on merkitty karttaan liitteessä 2, kasvupaikkatyyppi ja kehitysluokka.

Puuston kehitysluokat ovat keskittyneet varttuneisiin 03-luokan ja vanhoihin 04-luokan metsiin. Kehitysluokista A0-luokan aukeita tai T1-luokan nuoria taimikoita on suunnittelualueella 49,9 hehtaaria, johtuen jatkuvan kasvatuksen periaatteilla tehtävästä luonnonhoidosta. (Taulukko 2). Puuston kokonaistilavuuden on 48735 kuutiometriä. (Taulukko 2.).

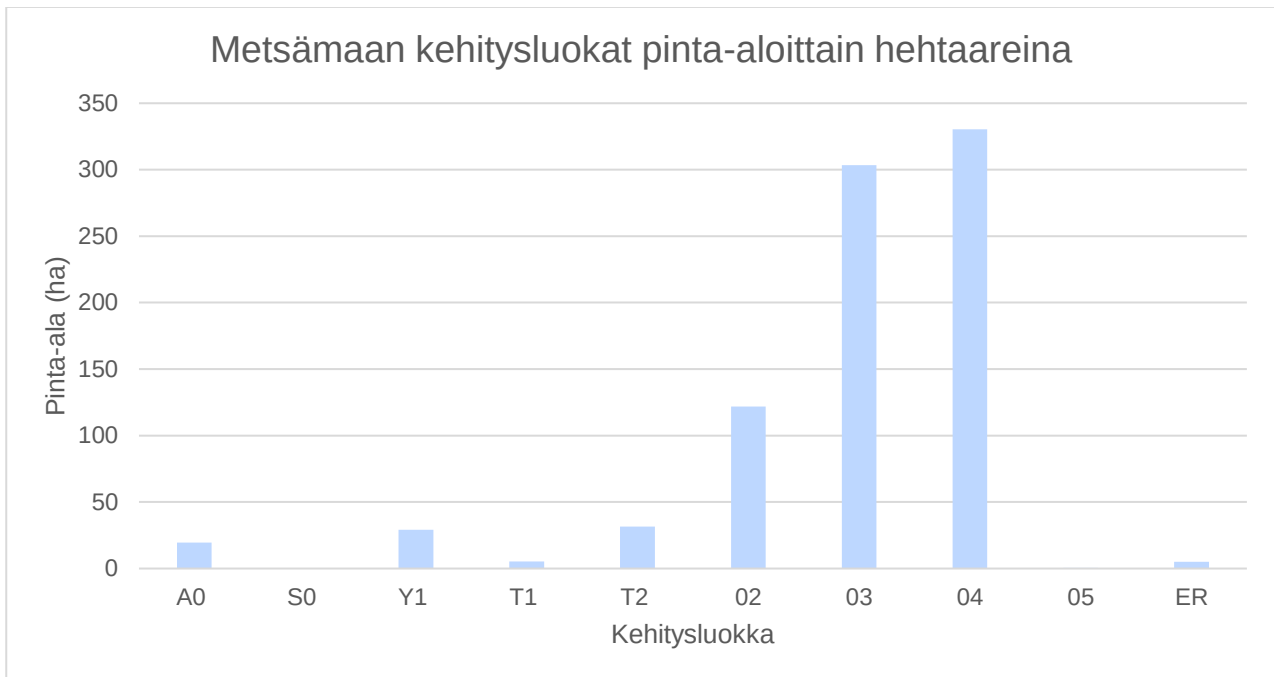
Suunnittelualueen puusto on havupuuvaltaista. Männyn ja kuusen ollessa pääpuulajeina 69,9 % kuvioilla. Koivun ollessa pääpuulajina 17,4 % kuvioista. Jaloja lehtipuita kuvion pääpuulajina on 1,7 % kuvioista. Kuvioden pääpuulajit on merkitty karttaan liitteessä 3, pääpuulaji.

Taulukko 1. Suunnitelman metsien kasvupaikkatiedot. (Metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKIT tuloste)

Metsämaankasvupaikat		Kangasmaat (ha)	Suot (ha)	Yhteensä (ha)
Metsämaa yhteensä (ha)	Lehto, letto, ja lehtomainen suo ja ruohoturvekangas	9,79	0	9,79
	Lehtomainen kangas, vastaava suo ja ruohoturvekangas	146,36	1,9	148,26
	Tuore kangas, vastaava suo ja mustikkaturvekangas	456,14	17,02	473,16
	Kuivahko kangas, vastaava suo ja puolukkaturvekangas	137,57	15,73	153,30
	Kuiva kangas, vastaava suo ja varputurvekangas	50,53	6,36	56,90
	Karukkokangas, vastaava suo ja jäkäläturvekangas	-	1,74	1,74
		800,39	42,76	42,76
Kitu- ja joutomaan kasvupaikat				
Metsät yhteensä (ha)	Kalliomaa ja hietikko	84,17	0	84,17
	Lakimetsä ja tunturi	0	0	0
	Muu kitumaa	2,44	10,68	13,12
	Muu joutomaa	1,28	2,20	3,48
		888,28	55,63	943,92

Taulukko 2. Suunnitelmapuuston kehitysluokat. (Metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKIT tuloste.)

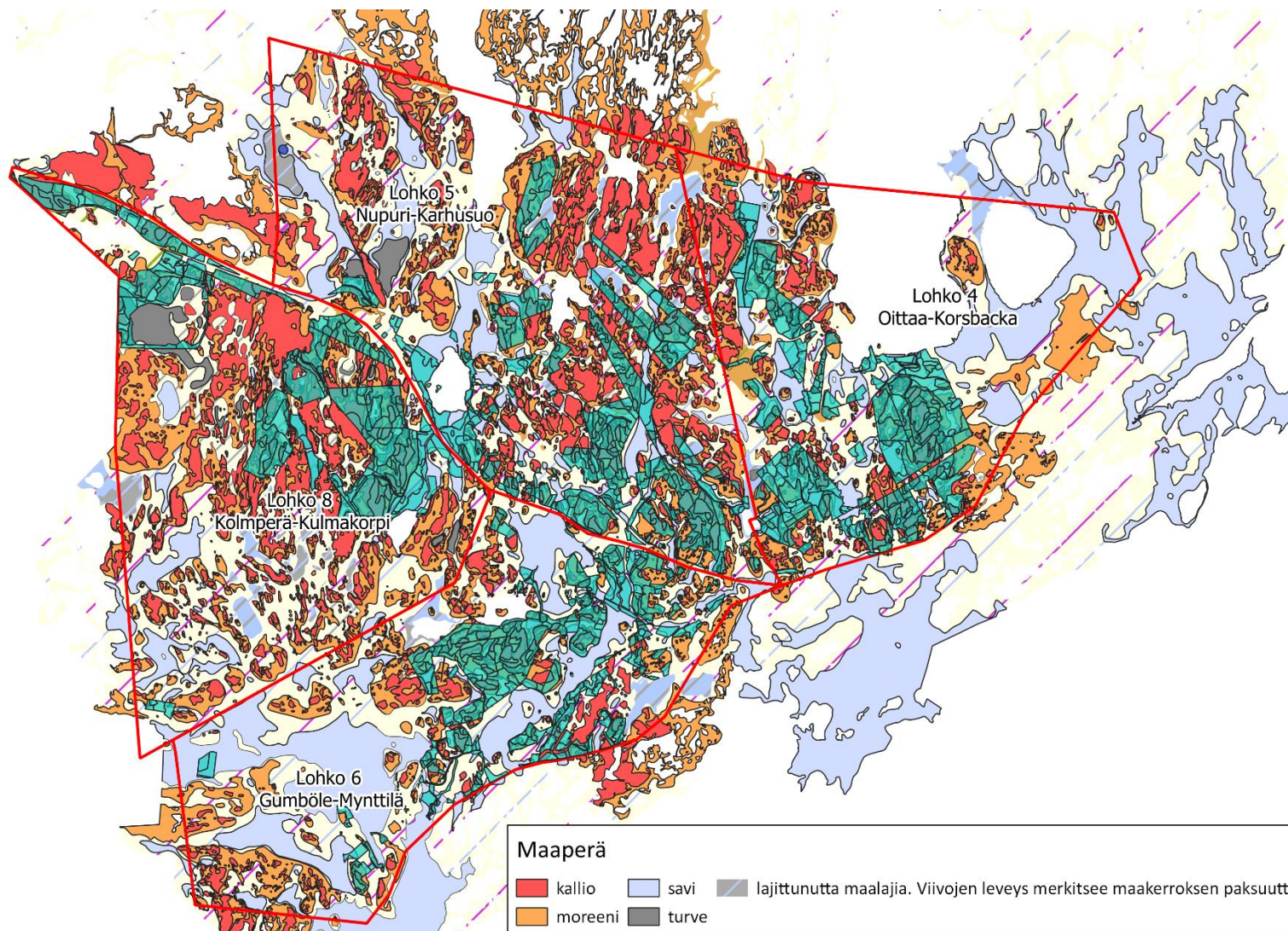
Metsämaan kehitysluokat	Pinta-ala, (Ha)	Pinta-ala, (%)	Keski-ikä, Vuotta	Puuston keskitilavuus, (m ³ /ha)
A0 – Aukea	19,41	2,3	6	0
S0 - Siemenpuumetsikkö				
Y1 - Ylispuustoinen taimikko	29,04	3,4		
T1 - Taimikko alle 1,3 m	5,36	0,6		
T2 - Taimikko yli 1,3 m	31,54	3,8		
O2 - Nuori kasvatusmetsikkö	121,84	14,7		
O3 - Varttunut metsikkö	303,38	35,8	66	175
O4 - Vanha metsikkö	330,47	39,5	93	121
O5 - Suojuspuumetsikkö	0,53	0,1		
ER - Eri-ikäisrakenteinen	5,12	0,6		
Metsämaa yhteensä	846,7	100 %	67	140
Kitu- ja joutomaat	100,4		121	
Metsät yhteensä	947,1		67	140

Kuva 5. Suunnittelualueen metsien kehitysluokkien jakauma. (ForestKit -metsävarajärjestelmän tuloste).

Maaperä

Suunnittelualueen maaperä on Espoolle tyypillistä moreeni- ja kalliomaita. Toiseksi eniten suunnittelualueella on hiekan päällä silttiä tai soraa alle 3 metriä. Savimaiden osuus suunnittelualueen maaperästä on suuri, joka selittää kuusien suurta määrää. Kuusien kestäessä saven märkyyttä muita puulajeja paremmin.

Kuva 6. Suunnittelualueen maaperäkarta. Kuva Espoon kaupungin karttapalvelu.

Lahopuusto

Kuolleen ja eri asteisesti lahonneen puuston määrä arvioitiin silmämääräisesti jokaiselle kuviolle. Käytössä olleet lahopuuluokat olivat kelo, lahonnut pystypuu, lahonnut maapuu, palanut puu, tuore kuollut pystypuu ja tuore kuollut maapuu. Lahopuuston määrä on tärkeä monimuotoisuuden indikaattori muun muassa METSO-kriteerien ja PEFC-sertifioinnin tärkeiden elinympäristöjen valintaperusteissa. Luonnonhoitokuvioiden tietoihin kirjattiin ominaispiirre ”lahopuustoinen” mikäli arvioitu lahopuun määrä ylitti viisi kuutiometriä hehtaarilla tai ”runsalahopuustoinen” mikäli lahopuun määrä ylitti kymmenen kuutiometriä hehtaaria kohden.

Lahopuustoa jätetään toimenpiteissä maastoon maahan ja mahdollisuuksien mukaan myös pystyyn luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi sekä tarjoamaan elinympäristöjä monille lajeille, kuten sienille, hyönteisille ja pieneläimille.

Kuva 7. Esimerkkikuva lahopuusta. Kuva: Tiina Peippo.

Arvokkaat elinympäristöt

METSO-luokitus

Suunnittelualueen ennakkokuvioinnin aikana selvitettiin paikkatietoaineistojen pohjalta mahdollisia METSO-kriteerit täyttäviä kohteita jo etukäteen. Maastoinventoinnin yhteydessä syksyllä 2023 inventointiin METSO-kriteerit täyttävien ja metsälakikohteiden sijainti ja rajaukset. Kohteiden ominaispiirteiden tunnistuksessa käytettiin METSO-ohjelman valintaperusteita 2016–2025 (Syrjänen ym, 2017). Suunnittelualueelta löytyy varsinkin vanha- ja lahopuustoisuuden perusteella kriteerit täyttäviä METSO-luokituksen I ja II kohteita. METSO-kohteiden sijainnit ja niiden METSO-piirteet ovat merkittynä liitteessä 4, METSO- ja metsälakikohteet.

METSO-luokituksen kohteita on suunnittelualueella yhteensä 152 kappaletta, yhteensä 184,2 hehtaaria, joista 121,9 hehtaaria on METSO-II luokituksen kohteita ja 62,3 hehtaaria METSO-I luokituksen kohteita.

Luokituksen III kohteita ei enää tarkastella elinympäristöittäin. III-luokan kehittyviä kriteerien ulkopuolisia METSO-kohteita ei ole erikseen merkitty suunnittelualueen kuviotietoihin. METSO-luokituksen alueiden hoidolla pyritään vahvistamaan ja edistämään alueen monimuotoisuudelle tärkeitä ominaispiirteitä tarvittaessa. (METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025).

METSO-kriteerit täyttävissä kohteissa voidaan tehdä luonnonhoitotoimia, mikäli niiden ominaispiirteiden vahvistaminen, alueen virkistyskäyttö tai esimerkiksi kohteita reunustavien rakennettujen alueiden turvallinen käyttö sitä vaativat. Luonnonhoidontoimia kohdennetaan tällaisiin ulkoilureittien ja reuna-alueiden puustoihin ja toimita pyritään parantamaan puuston yleiskuntoa sekä mahdollistaa uuden puusukupolven luontainen uudistuminen käsitellyille alueille.

Kuva 8. Kuviolla 406 loholla 6 sijaitseva METSO II-luokituksen kalliometsikkö. Kuva: Harri Ruokojärvi.

Metsälakikohteet ja luonnonsuojelulain luontotyytit

Alueelle astui voimaan Pohjois- ja Keski-Espoon yleiskaava vuoden 2024 alussa. Suunnittelualue tarkasteluhetkellä on asemakaavoittamatonta, joten metsälaki on voimassa. Mikäli alueelta löydettiin maastoinventoinnin aikana metsälain 10§ vertaisia kohteita, näistä kirjattiin tieto kuvion erityispiirretietoihin ja tärkeälle elinympäristölle ominaiset piirteet otettiin huomioon suunnittelussa.

Metsälakikohteet ovat luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia. Ne erottuvat selvästi ympäristöstään ja ovat pienialaisia. Kasvillisuus, maaston muodot tai puusto voivat poiketa muusta ympäröivästä metsästä. Luonnontilaisuutta tai luonnontilaisen kaltaisuutta ilmentävät järeät vanhat puut tai runsas lahoppuusto. Metsälakikohteita saattaa tyypillisesti löytyä purojen

läheisyydestä tai hakkuiden ulkopuolelle jääneiltä soilta ja kallioilta. Elinympäristöissä elää vaateliasta ja paikoin myös uhanalaista lajistoa. Metsälakikohteita löytyi seuraavasti suunnittelualueelta:

Lohko 4, Oittaa-Korsbacka

- Kuviot 100, 102, 104, 111, 115, 117, 120, 122, 126, 448, 449, 457 524

Lohko 5, Nupuri-Karhusuo

- Kuviot 213, 304, 400, 404, 407, 408, 409, 412, 413, 414, 493, 504, 508, 525, 526, 610, 611, 647, 650, 664, 733, 734, 735, 748.

Lohko 6, Gumböle-Mynttilä

- kuviot 103, 210, 306, 310, 341, 342, 408, 410, 421, 422, 424, 425, 427

Lohko 8, Kolmperä-Kulmakorpi

- kuviot 200, 219, 311

Kuvioiden metsälakikohteet on merkitty liitteeseen numero 4; METSO- ja metsälakikohteet.

Kuva 9. Kuviolla 311 Lohkolla 8 havaitusta metsälain 10§ purosta. Kuva: Harri Ruokojärvi.

Arvokkaat luontokohteet

Suunnittelualan merkittävistä luontoarvokohteista, suojelukohteista ja erityisistä yksittäisistä luontoarvoista kerättiin olemassa olevat lähtötiedot ennakkokuvioinnin aikana ja tietoja päivitettiin suunnittelutyön edetessä ja maastoinventoinnin aikana syksyllä 2024.

Espoon metsien luontoarvojen kannalta tärkeitä kohteita ovat metsä- ja luonnonsuojelulain tärkeät elinympäristöt, uhanalaisten lajien tunnetut esiintymisalueet, valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaiksi luokitellut luontokohteet.

Pohjois-Espoon suunnittelualueella olevia muita arvokkaita luontokohteita on listattu seuraavaksi.

Suunnitelman lähtöaineiston selvityksiä luontokohteista olivat ”Espoon ympäristölautakunta 1987: Espoon arvokkaat luontokohteet, kokonaisraportti. Espoon ympäristösuojelulautakunnan julkaisu 2/1987”.

Maakunnallisesti arvokkaat kohteet:

- Lajalammen lehtopurolaakso
- Pitkäsen metsälehmuskasvusto
- Heinäslammen metsälehmusesiintymä

Paikallisesti arvokkaat kohteet:

- Nupurin lehtopurolaakso
- Kvarnträsk
- Gumbölenjoen eteläinen lehtoalue
- Kakarlammen rantaräme

Muu säilyttämisen arvoiset luontokohteet:

- Masskärrin lehtonotko
- Karhusuon lehtolaakso
- Gumbölen purolaakso
- Espoonkartanon puisto

Arvokkaista luontokohteista ja uhanalaisista luontotyypeistä merkittiin tiedot luonnonhoitokuvioille, joilla ne sijaitsivat ja niiden erityispiirteiden vaikutus otettiin huomioon hoitotoimenpiteiden suunnittelussa.

Liito-orava

Liito-orava on merkittävin yksittäinen suunnittelutyössä huomioitava laji. Se on luonnonsuojelulain 49§:n ja EU:n luontodirektiivin tarkoittama laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai niiden ominaispiirteiden heikentäminen on kielletty.

Espoon Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen kanssa tehdään yhteistyötä tilanteissa, joissa liito-oravan esiintymisalue ja suunnitellut luonnonhoidon toimenpiteet osuvat samaan paikkaan ja suunnitellaan erikseen toimenpiteiden rajaukset ja intensiteetti työkohteilla siten että liito-oravan edellyttämät alueen ominaispiirteet eivät heikkene. Tähän suunnitelmaan on kuviokohtaisesti merkitty ajantasaiset Espoon kaupungin paikkatietoaineistoihin kirjatut tiedot liito-oravan esiintymisestä syksyllä 2024. Liito-oravan kulkureitit, elinympäristöt ja elinympäristön ydinalueet vaikuttavat kuviot on listattu lohkojaon mukaisesti taulukkoon 3.

Taulukko 3. Luonnonhoitokuviot, jotka ovat/ovat osittain liito-oravan elinympäristöä tai kulkureittiä.

Lohko	Luonnonhoitokuvio
Lohko 4: Oittaa-Korsbacka	351, 354, 355, 356, 357, 360
Lohko 5: Nupuri-Karhusuo	105, 106, 107, 109
Lohko 6: Gumböle-Mynttilä	314, 329, 330, 332, 333, 335, 336, 339, 341, 345, 458, 527, 529, 530, 542, 601, 606, 607, 608, 609, 611, 612, 707, 706
Lohko 8: Kolmperä-Kulmakorpi	600, 601, 707, 706,

Ekologiset yhteydet

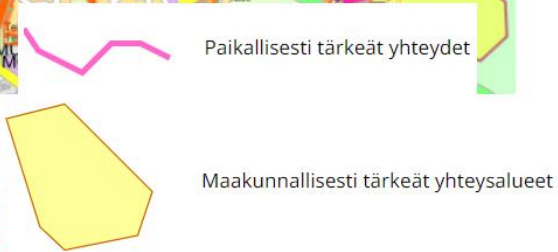
Ekologisten yhteyksien ylläpito on tärkeää laajojen metsäisten alueiden välillä. Laajojen luonnonympäristöjen välillä olevat ekologiset yhteydet mahdollistavat ekologisten toimintojen, lajiston leviämisen ja luonnon monimuotoisuuden elinvoimaisen kehittymisen. Lajien liikkuminen metsäalueiden välillä on mahdollista ekologisten yhteyksien kautta. Yhteydet voidaan luokitella maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviin, joiden avulla voidaan tunnistaa esimerkiksi hirvieläinten vuosittaiset vaellusreitit elinympäristöstä toiseen tai pienemmät, eläinlajiston päivittäin käyttämät viheryhteydet. Ekologiset yhteydet ovat myös kasvi- ja hyönteislajien leviämisen kannalta tärkeitä viherverkoston osia. (Lammi ja Routasuo, 2012). Ekologiset yhteydet on esitetty kuvassa 10.

Suunnittelualueella vaikuttavat seuraavat ekologiset yhteydet:

Maakunnalliset yhteydet:

- Blominmäki-Kirkkonummi
- Nupurinjärvi ympäristöineen
- Nupuri-Karhusuo-Oittaa-poikittaisyhteys
- Rysshygget

Paikallisesti tärkeitä ekologisista on yhteensä 21 kappaletta. Niiden kulkiessa tietyn luonnonhoitokuvion läpi, se on merkitty kuviotietoihin.

Kuva 10. Suunnittelualueen paikalliset ja maakunnallisesti tärkeät ekologisetyhteydet. Kuva: Espoon kaupungin karttapalvelu.

Viheralueiden kunnossapitoluokitukset suunnittelualueella

Espoon kaupungin metsät ja niityt, kuten muutkin kaupungin omistamat viheralueet, on luokiteltu viheralueiden RAMS-kunnossapitoluokituksella (Viherympäristöliitto 2020). Kunnossapitoluokka määräytyy kaavoituksen, alueen sijainnin, käyttötarkoituksen ja luonnonolojen mukaan.

Esimerkiksi asutukseen rajautuvaa lähimetsää hoidetaan jo taimikkona eri tavalla kuin liikenneväylänsuojavyöhykettä. Kunnossapitoluokituksen käyttäminen helpottaa uusiensuunnitelmien laadintaa ja toiminnan suunnittelua. Kunnossapitoluokat on merkitty luonnonhoitokuvioiden tietoihin kuviokortteihin ja liitteeseen 5.

Suunnittelualueen kuvioiden kunnossapitoluokitus on valtaosin luokkaa M3, ulkoilu ja virkistysmetsää (97 % alasta). Seuraavaksi yleisin kunnossapitoluokka on M2, Lähimetsä (3 %). Hoidon alaisuudessa olevia niittyjä ei suunnittelualueella ole. Tarkat pinta-alat ja osuudet on merkitty taulukkoon 4

Taulukko 4. Suunnittelualueen luonnonhoitokuvioiden kunnossapitoluokitus (Metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKIT tuloste.)

Kunnossapitoluokat	Pinta-ala, (ha)	Pinta-ala, (%)	Keski-ikä, (a)	Puuston keskitilavuus, (m ³ /ha)
A4 Avoin alue	1,4	0	-	-
A1 Arvoniitty	0,2	0	-	-
A3 Maisemaniitty	35,1	3	-	-
A4 Avoin alue	1,2	0	-	-
A5 Maisemapelto	21,8	2	-	-
M1 Arvometsä	13,2	1	-	-
M2 Lähimetsä	74,8	7	-	-
M3 Ulkoilu- ja virkistysmetsä	779,9	75	67	140
M4 Suojametsä	114,4	11		-
Yhteensä	1042,1	100	67	140

Maisema

Pohjois-Espoon suunnittelualueen maisema on yleisesti ollut 1800-luvulta metsää. Alueella on harjoitettu aktiivista metsä- ja sahateollisuutta ja kartanon omistajien toimesta. (Ramsay 1943, Kuisma 1983). 1900-luvulla alueella on suoritettu laajoja hakkuita ja soiden ojituksia (Vanhat ilmakuvat 2024). Aluetta hallitsee pääsääntöisesti kallio- ja kangasmaiden mosaiikki. Alueella myös on muutamia metsittyneitä peltoja ja suoalueita.

Suunnittelualueen merkittävimmät vesielementit ovat Vuohilampi, Heinäslampi, Pitkänen ja Siikajärvi. Vesistöjen ranta-alueilla on tärkeää yhdistää luontoarvojen, maisemanhoidon ja näkymien säilyttäminen maisemallisten arvojen ja ekologisten yhteyksien sekä erityispiirteiden säilyttämiksi. (Espoon eteläosien yleiskaavan maisemaselvitykset, 2002).

Kulttuuriympäristöt ja muinaisjäännökset

Espoo mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä 1431, jolloin se kuului Kirkkonummen kanssa samaan kirkolliseen ja maalliseen hallintapitäjään. Asutusta alueella on ollut jo aiemmin ja Kauklahdesta löytyy Etelä-Espoon todennäköisesti vanhin kylä, josta vanhimmat löydöt ovat 1200–1300-luvuilta. Jokien varteen keskittynyt alueen asutus on levinnyt kylistä ajan oloon koko Espoon alueelle. (Hakanpää, 2005.)

Kulttuuriympäristöjä ja muinaisjäännöksiä on Espoon alueelta selvitetty osana yleiskaavoituksen valmistelua muun muassa Espoon kaupungin (Etelä-Espoon osayleiskaava 2030) ja Museoviraston (Espoon eteläosien historiallisen ajan kylänpaikkojen yleiskaavainventointi 2005) selvityksinä. Myös Uudenmaan liiton julkaisuja Näkymiä maakunnan maisemahistoriaan (2011) sekä Missä maat mainiommat (2016) on käytetty tämän suunnitelman lähtöaineistona kulttuuriympäristöjen ja muinaisjäännösten tunnistamiseksi alueelta.

Luonnonhoitokuvioilla sijaitsevat muinaisjäännökset ja kulttuuriympäristöt otetaan huomioon

luonnonhoidon käytännön töissä siten, että alueelle ominaiset kulttuuriarvot säilyvät eikä kiinteät muinaisjäännökset tai kulttuuriympäristön osat vahingoitu. Suunnittelualueelta sijaitsee muinaisjäännöksiä seuraavilla kuvioilla

Lohko 4, Oittaa-Korsbacka

- Kuviot 208, 209, 310, 311, 316, 337, 352

Lohko 5, Nupuri-Karhusuo

- Kuviot 307, 426, 431, 432, 433, 434, 455

Lohko 6, Gumböle-Mynttilä

- Kuviot 205, 206, 207, 208, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 224, 225, 245, 262, 415, 417, 426, 427, 428, 429, 430, 500, 514, 515, 517, 518, 519, 539

Lohko 8, Kolmperä-Kulmakorpi

- Kuviot 417, 420, 421, 423

Tieto kuviolla sijaitsevat muinaisjäännöksestä on merkitty kuvio kuviotietoihin.

Toimenpide-ehdotukset

Luonnonhoitokuvioille kerättyjen puusto-, maaperä ja kasvupaikkatietojen, ominais- ja erityispiirteiden,

luonnon monimuotoisuustietojen, kuluneisuuden, sijainnin ja käytön perusteella annettiin tarvittaessa toimenpide-ehdotus. Toimenpide-ehdotus koskee alueen hoitotoimia, kuten pienpuuston hoitoa, täydennysistutustarvetta tai taimikonhoitoa ja/tai alueen hakkuuta kuten poimintahakkuuta tai harvennusta. Toimenpiteet ovat Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamallin mukaisia jatkuvapitteiseen ja eri-ikäisrakenteiseen metsään tähtääviä toimia, joilla pyritään ylläpitämään metsien hyvää yleiskuntoa, monimuotoisuutta ja maisemaa.

Toimenpide-ehdotusten kiireellisyys arvioitiin ja merkittiin kahteen kiireellisyysluokkaan:

- Kiireellisiin hoitotoimenpiteisiin merkittiin toimenpiteen ajankohdaksi 2025. Kiireelliset toimenpiteet pyritään toteuttamaan vuosien 2025–2030 aikana
- Kiireettömiin hoitotoimenpiteisiin merkittiin toimenpiteen ajankohdaksi 2030. Kiireettömät toimenpiteet pyritään toteuttamaan vuosien 2031–2035 aikana.

Toimenpide-ehdotuksen lisäksi on huomioitava kuvion lisätiedot, joihin on merkitty toimenpiteen

työohjeita, rajauksia sekä huomioon otettavia asioita.

Kuva 11. Kuva nuoresta kuusimetsästä kuviolla 421, loholla 8, johon on ehdotettu ensiharvennusta. Ensiharvennus antaa jäljelle oleville puille lisää tilaa ja valoa kasvaa. Kuva: Harri Ruokojärvi.

Kuva 12. Kuva metsiköstä kuviolla 662, loholla 5., johon on ehdotettu pienpuuston hoitoa. Pienpuuston hoidolla parannetaan valittujen puuntaimien elinolosuhteita. Kuva: Harri Ruokojärvi.

Ehdotetut hakkuu- ja hoitotyöehdotukset

Eri voimakkuuksilla toteutettavia hakkuita on suunniteltu suunnitelmakaudelle 142 kohteelle, joiden yhteispinta-ala on noin 151,41 hehtaaria, kokonaispinta-alan ollessa noin 1030 hehtaaria. Keskimääräinen työkohteiden yhteispinta-ala vuositasolla on noin 15 hehtaaria. Tämä pinta-ala on kuvioiden kokonaispinta-ala ja se ei ota huomioon toimenpiteiden rajoituksia kohteilla. Kuvioille on ehdotettu ensi- ja tavallisia harvennuksia, sekä yksittäisten puiden poistoa. Liitteessä 7, hakkuut, on esitetty kartalla kuviot, joilla on hakkuuehdotus.

Suunnitelmaluonnoksessa on ehdotettu suunnitelma-alueelle seuraavia hakkuita:

Ensi- ja harvennushakkuu

Ensi- ja harvennushakkuu on metsänhoitotoimenpide, jossa puita poistetaan tasaisesti koko luonnonhoitokuviolta. Tämä avaa tilaa jäljelle jääville puille, parantaen niiden kasvuedellytyksiä. Harvennushakkuuta suositellaan erityisesti alueille, jotka ovat liian tiheitä, yksilajisia ja kokoluokaltaan yhteneväisiä. Tällaiset ylitiehet metsät heikentävät metsän hyvinvointia; vähentävät sen vastustuskykyä hyönteistuhoja ja myrskyjä vastaan sekä vähentävät luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi ylitiehet metsät voivat olla maisemallisesti epäedullisia.

Harvennushakkuun tavoitteena on avata latvustoa ja metsänpohjaa, sekä monipuolistaa metsän lajistoa ja puiden kokoja. Tämä parantaa metsän terveyttä ja kestävyyttä sekä tekee maisemasta miellyttävämmän.

Poimintahakkuu

Poimintahakkuussa tavoite on sama kuin ensi- ja harvennushakkuussa. Poimintahakkuussa poistetaan isoimpia puita epätasaisesti luonnonhoitokuviolta. Tarkoituksena on avata latvustoa alikasvokselle ja luoda kasvutilaa muille puille.

Yksittäisten puiden poisto

Yksittäisten puiden poistossa poistetaan yksittäisiä puita. Tämän toimenpiteen tarkoituksena on parantaa turvallisuutta ja/tai maisemaa. Poistettavat puut sijaitsevat yleensä teiden, ulkoilureittien ja sähkölinjojen varsilla.

Metsänhoitotöitä on merkitty suunnitelmakaudelle 142 kohteelle, joiden yhteispinta-ala on noin 162,1 hehtaaria. Keskimääräinen metsänhoidon työkohteiden yhteispinta-ala on noin 16 hehtaaria vuodessa. Kuvioit, joille on ehdotettu metsänhoitotöitä, merkitty karttaan liitteessä 6, metsänhoitotyöt.

Pienpuustonhoito

Pienpuustonhoidossa poistetaan metsänpohjalta valikoiden alikasvustoa. Tavoitteena on jäljelle jääneen alikasvuston kasvuolosuhteiden parantaminen, monimuotoisuuden lisääminen ja maiseman parantaminen.

Nuoren metsän hoito

Nuoren metsän hoidossa poistetaan valikoiden ylitieheen nuoren metsän puustoa. Tavoitteena on parantaa nuoren metsän kasvuolosuhteita, monimuotoisuutta ja maisemaa.

Taimikonhoito

Taimikonhoidossa poistetaan huonokuntoisen tai ylitieheen taimikon puustoa valikoiden, parannetaan jäljelle jääneiden taimien kasvuolosuhteita ja taimikon monimuotoisuutta.

Istutus

Istuttamalla istutetaan uusia puuntaimia uutta puusukupolvea varten.

Istutuksessa sekoitetaan lehtipuita ja havupuita, monipuolisen taimikon saavuttamiseksi.

Mätästys/maanmuokkaus

Mätätyksessä, tai yleisemmin maanmuokkauksessa, istutettaville taimille muokataan istutuspaikka maahan, taimien kasvuolosuhteiden parantamiseksi ja kasvun turvaamiseksi.

Hakkuu- ja hoitotyöehdotukset kohdistuvat usein samoihin luonnonhoitokuvioihin, jotka tarvitsevat hoitoa. Suunnitelmakauden aikana havaittiin yhteensä 738 luonnonhoitokuvioita, joita

ei tarvinnut käsitellä toimenpiteillä. Näiden kuvioiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 693 hehtaaria.

Taulukko 5. Yhteenveto suunnitelluista hakkuista (Metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKIT tuloste).

Kiireelliset hakkuut, toteutus vuosina 2025–2030			
Lohko	Toimenpide	Pinta-ala (ha)	Kuviot, joille toimenpidettä on ehdotettu
lohko 4	Harvennus	11,93	418, 414, 417, 419, 428, 473, 211, 104, 442
	Yksittäisten puiden hakkuu	1,55	138, 211, 209, 216
	Ensiharvennus	13,71	201, 464, 122, 115, 116, 135, 131, 133, 114, 314, 304
lohko 5	Yksittäisten puiden hakkuu	2,4	460, 302, 668
	Harvennus	18,4	458, 459, 306, 309, 703, 723, 611, 610, 701, 618, 639, 624, 628, 664, 488, 495, 489, 530, 529, 482
	Ensiharvennus	0,99	403
lohko 6	Ensiharvennus	0,77	450, 313
	Harvennus	11,23	538, 448, 450, 419, 358, 454, 449, 107, 244, 459, 464, 460, 463, 110
	Yksittäisten puiden hakkuu	3,1	260, 316
lohko 8	Harvennus	16,41	601, 307, 347, 350, 346, 345, 410, 253, 255, 434
	Ensiharvennus	15,53	122, 116, 301, 427, 338, 411, 439
Kiireettömät hakkuut, toteutus vuosina 2031–2035			
lohkko 4	Harvennus	5,48	128, 401, 318, 474
	Poimintahakkuu	4,14	424, 208, 327, 306, 356
	Ensiharvennus	2,57	502, 125, 443
	Yksittäisten puiden hakkuu	0,42	225
lohko 5	Harvennus	11,35	216, 425, 454, 705, 706, 702, 615, 477, 266, 475, 470, 525, 761
	Yksittäisten puiden hakkuu	2,42	735, 412
	Ensiharvennus	1	410, 649
	Poimintahakkuu	6,13	455, 627, 630, 717, 472
lohko 6	Harvennus	6,8	540, 442, 448, 518, 511, 451, 447, 101, 417, 251
	Ensiharvennus	0,86	414, 255
	Yksittäisten puiden hakkuu	0,13	604, 607
	Poimintahakkuu	3,77	702, 500, 325, 434
lohko 8	Harvennus	9,85	456, 417, 421, 436, 415
	Yksittäisten puiden hakkuu	0,47	422
YHTEENSÄ		151,41	142 kuviota

Yhteenveto ehdotetuista hakkuista vuosina 2025–2035	
Työlaji	Pinta-ala (ha)
Harvennus	91,45
Yksittäisten puiden hakkuu	10,49
Ensiharvennus	36,29
Poimintahakkuu	14,04
Yhteensä	152,27

Taulukko 6. Yhteenvedo metsänhoitotöistä. (Metsäsuunnittelujärjestelmä ForestKitin tuloste).

Kiireelliset metsänhoitotyöt, toteutus vuosina 2025–2030			
Lohko	Toimenpide	Pinta-ala (ha)	Kuviot, joilla ehdotus on
Lohko 4	Pienpuuston hoito	19,01	518, 510, 507, 404, 319, 336, 410, 426, 415, 125, 174, 219, 101, 443, 356, 332, 358, 361, 360
	Rauduskoivun istutus	4,24	102
	Nuoren metsän hoito	10,25	435, 513, 113, 105, 205, 204, 520
	Taimikonhoito	10,43	434, 420, 514, 411, 450, 427
	Kuusen istutus	4,24	102
Lohko 5	Pienpuuston hoito	11,65	661, 403, 759, 613, 742, 753, 468, 213, 526, 713, 710, 388
	Mekaaninen heinäntorjunta	0,46	409
Lohko 6	Nuoren metsän hoito	0,46	539, 100
	Pienpuuston hoito	4,18	129, 521, 453, 214, 311, 111
	Taimikonhoito	4,18	610, 240, 425, 309
Lohko 8	Kuusen istutus	1,19	414
	Pienpuuston hoito	2,26	300, 306, 343, 200
	Männyn istutus	0,41	429
	Mätästys	6,41	707, 702
	Haavan istutus	6,41	707, 702
	Rauduskoivun istutus	6,41	707, 702
	Nuoren metsän hoito	0,18	433
	Taimikonhoito	0,35	603
YHTEENSÄ		92,72	kuviota 73
Kiireettömät metsänhoitotyöt, toteutus vuosina 2031–2035			
Lohko 4	Pienpuuston hoito	17,19	444, 405, 501, 117, 133, 221, 329, 436, 400, 302, 309, 363
	Nuoren metsän hoito	0,57	416
	Taimikonhoito	0,91	321
Lohko 5	Pienpuuston hoito	20,19	107, 101, 432, 440, 439, 438, 201, 200, 400, 727, 760, 731, 743, 732, 729, 668, 669, 744, 647, 651, 638, 621, 663, 662, 467, 473
	Nuoren metsän hoito	3,42	105
	Taimikonhoito	4,17	509, 521
Lohko 6	Pienpuuston hoito	7,57	543, 541, 604, 601, 607, 524, 400, 221, 250, 243, 228, 203, 235, 131, 229
	Nuoren metsän hoito	7,54	537, 123, 353, 260, 125
Lohko 8	Pienpuuston hoito	3,24	449, 117, 454, 423, 441
	Taimikonhoito	5,25	702
YHTEENSÄ		69,4	kuviota 143

Yhteenveto ehdotetuista metsänhoitotöistä vuosina 2025–2035	
Työlaji	Pinta-ala (ha)
Haavan istutus	6,41
Kuusen istutus	5,43
Mekaaninen heinäntorjunta	0,46
Männyn istutus	0,41
Mätästys	6,41
Nuoren metsän hoito	22,42
Pienpuuston hoito	85,29
Rauduskoivun istutus	10,65
Taimikonhoito	25,29
Yhteensä	162,77

Vuorovaikutus

Asukaskysely

Asukaskyselyllä kerättiin tietoa Maptionare -palvelussa asukkaiden asentoista ja arvostuksista Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman lohkoille 4, 5, 6 ja 8. Kyselyyn oli mahdollista vastata 1.6-31.8.2024 ja asukaskysely keräsi yhteensä 182 lähetettyä vastausta.

Vastaajat ovat keskimäärin tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä merkitsevänsä metsän nykytilaan. Suosituimpien ulkoilumuotojen ollessa kävely, lemmikin ulkoilutus, marjastus ja lenkkeily.

Keskimääräinen vastaaja haluaa Espoon metsien olevan ekologisesti monimuotoisia ja lajirikkaita, unohtamatta siisteyttä.

Vastaajat arvotavat rahallisesti merkitsevänsä metsän 1000–10 000 euron arvoiseksi ja pitävät metsiään tärkeänä tai erittäin tärkeänä.

Keskimääräinen vastaaja on korkeakoulutuksen omaava 1970-luvulla syntynyt nainen, joka asuu kolmen hengen taloudessa ja joka asuu merkityn metsän välittömässä läheisyydessä.

Metsäkävelyt

Suunnitelman laatimiseen liittyen järjestettiin metsäkävely maastossa 27.9.2024 Oittaaan ulkoilualueella. Metsäkävelyssä esiteltiin Espoon kaupungin metsiä ja suunnitelma muodostamisen periaatteita. Tilaisuuteen osallistui kolme asukasta.

Asukastilaisuus ja avoin kommentointi

Suunnittelualueen asukkaille ja sidosryhmille järjestettiin asukastilaisuudet Karhusuon ja Mikkelän kouluilla seuraavasti:

- Karhusuon koulu 21.1.2025 kello 17:30
- Mikkelän koulu 28.1.2025 kello 17:30

Tilaisuudesta tiedotettiin maastotiedotuksella suunnittelualueella, sähköpostilla suoraan asukas- ja sidosryhmille sekä Espoon kaupungin hankesivuilla, Espoon kaupungin uutiskirjeessä joulukuussa 2024, tammikuussa 2025, Espoon kaupungin tapahtumakalenterissa ja Espoon kaupunkitekniikan Facebook-sivuilla.

Asukastilaisuudessa esiteltiin suunnitelmaluonnos, johon osallistujilla oli mahdollisuus antaa kommentteja tilaisuuden aikana. Lisäksi kommentteja oli mahdollista jättää myös jälkikäteen otakantaa.fi -palvelun kautta tai suoralla palautteella sähköpostilla suunnittelijoille.

Asukastilaisuuden jälkeen suunnitelmaluonnos oli avoinna kaikille kommentoinnille ajalla 21.1 - 28.2.2025 otakantaa.fi-verkkopalvelussa, jonka ylläpitoa hoitaa oikeusministeriö. Palvelussa käyttäjillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja keskustella suunnitelman sisällöstä ja toteutuksesta.

Saadut kommentit tarkasteltiin läpi ohjausryhmän kanssa ja kommentteihin vastattiin. Kommenttien vaikutus suunnitelman laadinnan seuraaviin vaiheisiin sovittiin ja ohjausryhmän eri toimialojen asiantuntemusta hyödynnettiin tuloksia tarkastellessa.

Kommentteja annettiin yhteensä 14 kappaletta, joista 11 sähköpostilla, 1 asukastilaisuuden yhteydenottomakkeella ja kaksi Otankantaa.fi:ssä. Kommenttien tarkastelussa esiin nousi

asukkaiden huomiot, toimenpiteistä, suunnitelman muodostamisen periaatteista sekä karttojen helppolukuisuudesta. Kommentit otetaan huomioon ja toimenpiteitä toteuttaessa keskitytään erityisesti toimenpiteiden suorittamisen laatuun ja karttojen helppolukuisuuteen.

Taulukko 7. Asukastilaisuuteen kutsun saaneet asukasyhdistykset ja sidosryhmät.

Luontojärjestöt	Huomio
Espy	
Pro Espoonjoki ry	
Virtavesien hoitoyhdistys	
Asukasyhdistykset	
Nytta och Nöje i Noux	
Gumbölen Omakotiyhdistys	
Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.	
Kolmperän asukasyhdistys	
Nuukсион Siikajärven asukasyhdistys ry	
Nuukσιο-Seura	
Pro Bodominjärvi ry	
Harrastusyhdistykset	
Suomen latu Oittaa	
Espoo-Kauniainen riistanhoitoyhdistys	
Esbo Mellersta jvf	
Histan metsästäjät	
Esbo Västra	
Ylä-Nuukсион my	
Haran metsästysseura	
Espoolaisten ja kauniaislaisten partiolippukuntien aluejärjestö	Välittää asukasiltujen kutsun lippukunnille
Espoon perhokalastajat	
Espoon suunta	
Finnish Jeep Drivers' Club ry	
Nuukсион Eräkarhut	
Robin Hood	
SPL Helsinki r.y	
Suomen Avaruustutkimusseura Ry	

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman kuviokohtaisista hoitotoimenpiteistä kootaan vuotuiset metsätyöohjelmat luonnonhoitoyksikössä. Metsätyöohjelmia koostettaessa tarkastetaan alueille mahdollisesti tämän suunnitelman hyväksymisen jälkeen valmistuneet selvitykset, kaavat ja luontotiedot ja niille suunniteltujen hoitotoimenpiteiden ohjeet tarkastetaan maastossa.

Suunnitelmaan luonnonhoitokuvioittain kirjatut hoitotoimenpiteet pyritään kohdistamaan alueittain samalle ajankohdalle, jotta hoitotoimenpiteet voidaan toteuttaa tehokkaasti ja viheralueille asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan kullakin alueella niille ominaisten piirteiden mukaan yhdellä kertaa. Näin vähennetään myös samalle alueelle kohdistuvaa työn määrää ajallisesti suunnitelmakaudella.

Merkittävät luontoarvot, suojeltavat lajit, ekologiset yhteydet ja arvokkaat luontokohteet otetaan huomioon metsien ja viheralueiden hoidossa ja ne rajaavat toimenpiteiden toteuttamista.

Suunnitelmaan on kirjattu alueittaiset ominaispiirteet ja monimuotoisuustekijät mahdollisimman kattavasti. Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelu ei ole osa luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelmia, mutta niiden reuna-alueet ja niiden väliset yhteydet otetaan huomioon suunnitelman toteutuksessa.

Suunnitelmakaudella 2025–2035 on otettava huomioon ilmastonmuutoksen vaikutus toimintaympäristöön. Jo nyt on huomattavissa lämpenevän ilmaston vaikutus talvioloihin ja äärisääilmiöiden lisääntymiseen. Lämpimät talvet ja kuivat kesä, myrskyt ja rankkasateet, vieraslajien ja tuholaishyönteisten lisääntyminen sekä muut muutokset vallitsevilla olosuhteilla on otettava huomioon vaikutusten arvioinnissa ja hoitotoimenpiteiden toteutuksessa. Mahdollisia olosuhteiden muutosten vaikutuksia on arvioitava jo kymmenvuotista suunnittelukautta pidemmällä ajanjaksolla.

Lähteet

Espoon eteläosien yleiskaavan maisemaselvitykset 2002. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen tutkimuksia ja selvityksiä B57:2002.

Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli. Teknisen lautakunnan päätös 13.12.2017. Kaupunkitekniiikan keskuksen julkaisuja 3/2017.

Espoon ympäristökeskus. Espoon luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelma ja selvitys. 2021.

Espoon ympäristökeskus. Uhanalaisten ja huomioitavien lajien paikkatietoaineisto. 2021.

Espoo-tarina. Hyväksytty valtuustossa 11.9.2017. Espoon kaupunki.

Espoonjoen maisemanhoitosuunnitelma, raportti ja kohdekortit. Sitowise. 31.2.2020

Hakanpää, P. 2005. Espoon eteläosien historiallisen ajan kyläpaikkojen yleiskaavainventointi 2005. Museovirasto, rakennushistorian osasto.

Hamberg, L., Löfström, I., Häkkinen, I. 2012. Taajamametsät: Suunnittelu ja hoito. Metsäkustannus.

Herrero, A. Viitasammakon inventointi Espoossa keväällä 2006. Espoon ympäristökeskuksen monistesarja 8/2006.

Hirvensalo, J. Ekologiset yhteydet ja viheralueverkosto Espoossa. 2014. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 1/2014.

Kaupunkitekniikan keskus, 2021. Niittyjen ja avointen alueiden toimenpideohjelma 2021–2031.

Kersalo, J., Pirinen, P. 2010. Suomen maakuntien ilmasto. Ilmatieteen laitos, raportteja 2009:8.

Komulainen, M. 2012. Metsä maisemassa - Suunnittelu ja hoito. Metsäkustannus.

Lammi, E. & Routasuo, P. 2013. Espoon arvokkaat luontokohteet 2012. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 2/2013. Espoon kaupunki.

Lammi, E., Vauhkonen, M. Uudenmaan lahokaviosammaleksiintymien luokittelu ja priorisointi. 2019.

Ympäristösuunnittelu Enviro.

Lammi, E., Vauhkonen, M., Routasuo, P., Hanski, I. 2016. Espoon liito-oravien kokonaisselvitys 2014–2015. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 2/2016.

Lampinen, J., Annala, K. 2014. Espoon perinneympäristöt 2014. Espoon ympäristölautakunnan julkaisusarja 3/2014.

Latokaski-Nöykkiö-Tillinmäki luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma 2011–2020. Espoon kaupunki.

Lehikoinen, M., Luukkonen, K. ja Sahi, V. 2014. Tärkeitä lähimetsät – Espoon koulu- ja päiväkotimetsäselvitys 2013. Espoon ympäristökeskuksen monistesarja 3/2014.

Liito-orava-LIFE-hanke (LIFE17NAT/FI/000469), osia A5 ”Conservation actions in urban areas”, Espoon verkkosivuilla www.espoo.fi/liitooravaLIFE. Haettu 2.6.2020

Luonnonsuojelulain luontotyytit. <https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Luontotyytit/> Luonnonsuojelulainluontotyytit. Haettu 1.4.2020.

Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096.

Lähteenmäki, T. 2013. Espoon luonnon monimuotoisuuden suojelun toimenpideohjelma.
14.8.2013.

Metsälaki 12.12.1996/1093.

Metsäsertifiointi, PEFC. <https://pefc.fi/metsanomistajalle/sertifiointi/>. Haettu 1.4.2020.

Miettinen, S., Känkänen, R., Puhjo E., Ampuja, I., Salminen, E. ja Kalliala, E. 2018. Rantaraitin ekosysteemipalveluselvitys.

PEFC-metsäsertifiointin kriteerit. PEFC FI 1002:2014.

Petrell, L. Espoon arvokkaat geologiset kohteet 2006. Espoon ympäristökeskus monistesarja 2/2006.

Raivio S., Hesso, J., Lindroos, R. Espoon vieraslajilinjaus 2018. Kaupunkitekniikan keskuksen julkaisusarja 2/2017

Riionheimo, A. 2011. Näkymiä maakunnan maisemahistoriaan – Uudenmaan paikkatietoaineistot. Uudenmaanliiton julkaisuja E 113–2011.

Siivonen, Y. Espoon eteläosien lepakkokartoitus 2002. Espoon ympäristölautakunnan julkaisu 3/2002.

Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J., Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden

metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016.

Tulkintasuosituksia metsälain 10§:n tarkoittamien erityisen tärkeiden elinympäristöjen rajaamisesta ja käsittelystä. 2018. Metsäkeskus.

Uudenmaan liitto. 2016. Missä maat on mainioimmat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt.

Uudenmaanliiton julkaisuja E 176–2016. Helsinki. Toinen tarkistettu ja laajennettu painos.

Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020. Viherympäristöliiton julkaisu nro 67.

Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma 2015–2015. 2015. Espoon kaupungin julkaisu. Saatavilla: Espoon kaupungin aineistopankki - Pohjois-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat.

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava. 2024. Espoon kaupungin www-sivusto. Viitattu 26.3.2024. [Saatavilla: <https://www.espoo.fi/fi/hankkeet/espoo-pohjois-ja-keskiosien-yleiskaava>].

portti. Espoon ympäristönsuojelulautakunnan julkaisu 2/1987. 206 s + karttaliitteet. ISBN 951

Liitteet

Liite 1 Suunnittelualue ja luonnonhoitokuviot

Liite 2 Kasvupaikkatyyppi ja kehitysluokat

Liite 3 Pääpuulaji

Liite 4 METSO- ja metsälakikohteet

Liite 5 Luonnonhoitokuvioiden kunnossapitoluokitus

Liite 6 Metsänhoitotyöt

Liite 7 Hakkuut

Liite 8 Pohjois-Espoon Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma lohkot 4, 5, 6 ja 8: kuviokortit

Liite 9 Maisematyölupalausunto Luonnonhoitokuviot ja kunnossapitoluokat

Espoon kaupunki
Y-tunnus 0101263–6

Luonnonhoitoyksikkö
Käyntiosoite: Teirinsyrjä 4 022770 Espoo
Postiosoite: PL 6520, 02070 ESPOON KAUPUNKI
Puh. 0406344101
harri.ruokojarvi@espoo.fi